

Eugeniusz Stanisław Stefaniak

Charakterystyka odmian ziemniaka jadalnego i skrobiowego

Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie
18-210 Szepietowo,
tel. 86 275 89 00, fax 86 275 89 20
e-mail: wpodr@zetobi.com.pl,
www.odr.pl

Recenzja
dr inż. Wojciech Nowacki,
IHAR – PIB Oddział Jadwisin

Korekta: Izabela Targ
Skład komputerowy: Robert Korczak
Projekt okładki: Wioletta Cieszkowska

Nakład: 2000 egz.
Druk: Drukarnia TOP Druk w Łomży

Podlaskie słynące niegdyś jako „zagłębie ziemniaczane” stało się historią. Ziemniak w województwie podlaskim stał się głównie warzywem. Dzięki funkcjonowaniu na terenie naszego województwa jednego z największych zakładów krochmalniczych w kraju (PEPEES Łomża) rolnicy podlascy produkują także ziemniaki skrobiowe. Dane statystyczne wykazują, że jesteśmy jednym z województw, w których udział ziemniaka w strukturze zasiewów najbardziej się zmniejszył i stanowi obecnie ok. 3,4%. Rok 2014 wskazuje, że trend spadkowy uległ wyhamowaniu. Niestety od konsumpcji ziemniaka nie da się odejść, i tak jak zjadaliśmy rocznie około 110 kg na osobę, tak nadal (może tylko nieco mniej) takie ilości zjadamy.

Charakterystyczną cechą jest to, że konsumenci tego regionu upodobili sobie ziemniaki o białym lub kremowym miąższu. Dlatego wśród odmian od wielu lat niepodzielnie królują takie odmiany jak Irys i Irga, a ostatnio duże zainteresowanie wzbudzają Ametyst i Innovator. Część konsumentów przekonała się do niektórych odmian o miąższu jasnożółtym lub żółtym, dlatego w konsumpcji pojawiają się odmiany takie jak: Denar, Lord, Cekin, Tajfun, Owacja, Cyprian, Satina czy Bryza. Wydaje się, że te upodobania będą się stopniowo zmieniać.

Umożliwieniu doboru odpowiedniej odmiany do kierunku produkcji i warunków gospodarstwa służy niniejsze wydanie charakterystyki odmian ziemniaka. Opracowanie obejmuje również wpisane przez COBORU do Krajowego Rejestru w 2014 roku nowe odmiany ziemniaka wyhodowane przez polskie i zagraniczne hodowle. W niniejszej publikacji scharakteryzowano 113 odmian ziemniaka znajdujących się w Krajowym Rejestrze wg stanu na dzień 1 lipca 2014 roku. Do tego celu wykorzystano wyniki badań Oddziałów IHAR - PIB w Jadwisinie i Młochowie oraz dane COBORU, który realizuje badania rejestrowe odmian oraz koordynuje Porejestrowe Doświadczalnictwo Odmianowo i Rolnicze. W związku z tym publikacja jest kompletna i wiarygodna pod względem charakterystyki odmian ziemniaka. Należy jednak się liczyć z tym, że dane w opracowaniu charakteryzujące odmianę mogą ulec w przyszłości zmianom. Wydana publikacja przybliży wiedzę o odmianach ziemniaka i pozwala upowszechnić różne odmiany na różne kierunki produkcji. Może ona być wykorzystana nie tylko przez rolnika, ale i konsumenta, handlowca oraz przetwórcę.

Aby spełnić obowiązujące każdego rolnika od 2014 roku wymagania dotyczące integrowanej ochrony roślin, wybór odpowiedniej odmiany do warunków klimatyczno-glebowych gospodarstwa staje się niezwykle istotny. Czytelnik posiadający takie opracowanie może dotrzeć do danych dotyczących każdej interesującej go odmiany.

Ujęcie wszystkich możliwych danych o odmianie w układzie tabelarycznym jest dla odbiorcy jasne, zrozumiałe i porównywalne w zakresie poszczególnych cech interesujących odbiorcę z odmianami pozostałymi.

Spis tabel

Tabela 1. Cechy użytkowe – odmiany jadalne.....	5
Tabela 2. Cechy użytkowe – odmiany skrobiowe.....	7
Tabela 3. Cechy morfologiczne bulw – odmiany jadalne.....	7
Tabela 4. Cechy morfologiczne bulw – odmiany skrobiowe	9
Tabela 5. Odporność na choroby – odmiany jadalne (skala 9-stopniowa).....	10
Tabela 6. Odporność na choroby – odmiany skrobiowe (skala 9-stopniowa)	12
Tabela 7. Wymagania agrotechniczne i przechowalnicze – odmiany jadalne.....	13
Tabela 8. Wymagania agrotechniczne i przechowalnicze – odmiany skrobiowe.....	15
Tabela 9. Odmiany przydatne do produkcji na wczesny zbiór.....	15
Tabela 10. Odmiany przydatne do produkcji w systemie ekologicznym.....	16
Tabela 11. Wymagania odmian jadalnych w systemie integrowanej produkcji.....	17
Tabela 12. Porażenie chorobami okresu przechowywania oraz przechowywalność plonu – odmiany jadalne.....	19
Tabela 13. Porażenie chorobami okresu przechowywania i przechowywalność plonu – odmiany skrobiowe.....	21
Tabela 14. Odmiany jadalne i skrobiowe przydatne do przetwórstwa spożywczego.....	21

Tabela 1. Cechy użytkowe – ODMIANY JADALNE

Lp.	Odmiana	Plon t/ha	Smak 1-9 ²	Typ kulinarny ¹	Ciemnienie mięszu jesienią surowego po 4 godz. 1-9 ²	Ciemnienie mięszu jesienią gotowanego po 24 godz. 1-9 ²	% skrobi
ODMIANY BARDZO WZESNE							
1.	Arielle	39,4	7,3	B	8,1	8,3	11,9
2.	Berber	33,8	7,3	B	7,5	8	11,2
3.	Courlan	28,1	6,5	BC	7,3	8	15,8
4.	Denar	43,7	7,2	AB	8,6	8*	11,7
5.	Fresco	39,4	6,9	B	7,9	8,5	14,2
6.	Impala	39,4	7	AB	8,5	8,7	11,0
7.	Ingrid	41,2	7,1	B	3*	7,5*	bd
8.	Irys	35,6	7	B	7,5	8	12,4
9.	Justa	34,1	6,9	B/BC	8,3	7,8	11,4
10.	Krasa	41,5	6,8	AB	8,2	8,7	10,5
11.	Lord	41,4	6,9	AB	8,1	8,4	12,2
12.	Miłek	40,8	6,7	BC	7,5	8	14,2
13.	Viviana	45,5	6,8	AB	bd	bd	10,7
ODMIANY WZESNE							
14.	Altesse	44,9	7,1	AB	3*	8,3	12,7*
15.	Amora	37,3	7,2	BC/B	7,9	8,5	14,4
16.	Annabelle	28,6	7,5	AB	bd	bd	11,6
17.	Aruba	34,4	6,5	B	6*	8*	14,2
18.	Augusta	41,0	7,1	B	8,0	8,3	12,9
19.	Bellarosa	38,3	7	B	8,3	8	11,7
20.	Bila	36,1	7	B	8	8,5	13,0
21.	Bohun	51,8	7,1	B	bd	bd	12,4
22.	Carrera	35,5	7	B	3*	7*	10,8
23.	Cyprian	35,4	7	B	4*	9*	12,8
24.	Etola	44,0	6,9	B-BC	7*	7,5*	13,7
25.	Ewelina	43,6	7,2	BC	8,5	8,5	12,1
26.	Gracja	29,6	6,4	BC/C	7,6	7,9	16,2
27.	Gwiazda	53,7	6,8	B	bd	bd	12,0*
28.	Hubal	51,2	6,6	AB-B	bd	bd	14,8*
29.	Ignacy	54,0	6,7	B	bd	bd	11,5*
30.	Innovator	45,3	7	B/BC	8,4	8,4	14,8
31.	Lady Claire	38,4	6,9	BC	7,6	8,6	16,7
32.	Lady Florina	45,5	7	BC/B	8,0	8,1	11,4
33.	Latona	35,8	6,4	B	7,5	8,1	12,0
34.	Michalina	48,4	6,7	B	bd	bd	11,8
35.	Oman	35,5	7,5	B	8	8,5	12,4
36.	Owacja	41,4	6,9	B/BC	7,7	8,5	13,5
37.	Rosalind	35,0	6,9	B	7,8	8,2	12,9
38.	Veronie	28,3	7	BC	bd	bd	14,4
39.	Vineta	39,1	7,1	B/AB	7,9	8,3	13,3
ODMIANY ŚREDNIO WZESNE							
40.	Agnes	35,6	7	BC	8,1	8,4	12,4
41.	Almera	47,7	7,1	AB	4	7,9	11,0
42.	Ametyst	64,4	6,2	BC	4*	7	15,2
43.	Asterix	40,7	7	B	8,3	8,5	18,3
44.	Bogatka	52,1	6,8	B	bd	bd	bd
45.	Bondeville	52,6	6,8	B	6,8	8	14,6

Lp.	Odmiana	Plon t/ha	Smak 1-9 ²	Typ kulinarny ¹	Ciemnienie miąższu jesienią surowego po 4 godz. 1-9 ²	Ciemnienie miąższu jesienią gotowanego po 24 godz. 1-9 ²	% skrobi
46.	Cekin	49,1	7,2	BC/C	7,6	8,2	12,5
47.	Courage	39,9	6,9	BC	8,0	8,0	16,7
48.	Dali	36,1	6,9	AB-B	6,9	8,1	12,8
49.	Ditta	37,4	7,1	B	7,8	8,1	13,0
50.	Etiuda	42,1	6,5	C-CD	bd	bd	16,4*
51.	Finezja	49,3	6,5	BC	5*	7,8*	16,0
52.	Folva	51,5	6,9	B	8,2	8,6	14,4
53.	Gawin	44,7	6,4	B-BC	bd	bd	16,5
54.	Honorata	44,1	6,7	BC	bd	bd	bd
55.	Irga	40,8	6,5	B	7,5	8	14,4
56.	Jurata	46,8	6,3	B-BC	bd	bd	bd
57.	Jurek	55,6	7,2	B-BC	bd	bd	14,3*
58.	Jutrzenka	50,7	6,8	BC	7*	7,6*	15,1
59.	Laskara	55,2	6,7	B-BC	bd	bd	bd
60.	Lavinia	52,0	6,7	B	bd	bd	bd
61.	Legenda	50,2	6,5	BC-C	bd	bd	16,1
62.	Malaga	56,7	7	B-BC	bd	bd	bd
63.	Marlen	48,2	7	BC	7	7,8	13,2
64.	Mazur	55,5	6,6	AB	bd	bd	16,1
65.	Oberon	53,1	7	AB	bd	bd	14,4
66.	Orchestra	50,3	6,5	AB	bd	bd	bd
67.	Otolia	54,3	7	BC	bd	bd	14,6
68.	Raja	42,1	7,3	B	8,0	8,4	15,6
69.	Ramos	46,4	7,2	B	8,1	8,5	14,4
70.	Roxana	44,1	6,5	B	7	7,5	10,8
71.	Sagitta	45,4	6,7	B	3*	9*	13,4
72.	Sante	45,0	6,3	B	7,6	8,2	14,7
73.	Satina	43,9	7,5	B	8,6	8,4	14,0
74.	Stasia	55,6	6,7	B	bd	bd	14,3
75.	Tajfun	49,8	7	BC/B	8,2	8,3	14,5
76.	Tetyda	56,7	7,4	B-BC	3*	8*	12,6
77.	Victoria	42,8	7,2	B	8	8,6	15,4
78.	VR 808	41,1	6,2	BC	bd	bd	bd
ODMIANY ŚREDNIO PÓŹNE							
79.	Bryza	41,0	7	BC	8	8,5	14,8
80.	Cecile	39,4	7	AB	bd	bd	13,0
81.	Eurostar	51,3	7,2	B-BC	bd	bd	bd
82.	Fianna	35,1	6,5	BC	8,3	8,1	14,9
83.	Gustaw	49,5	6,2	BC	bd	bd	16,3
84.	Jelly	50,2	7,5	B	8	8,5	11,0
85.	Mondeo	60,8	bd	b-BC	bd	bd	bd
86.	Roko	46,2	6,5	B	bd	bd	13,0
87.	Syrena	44,7	7	B	7,9	8,7	16,2
88.	Zenia	48,4	6,5	AB-B	bd	bd	15,2*
ODMIANY PÓŹNE							
89.	Zagłoba	48,0	6,5	B	7	9	10,7

¹ typ kulinarny miąższu bulw: A – sałatkowy; B – wszechstronnie użytkowy; AB – sałatkowy do wszechstronnie użytkowego; BC – wszechstronnie użytkowy do mączystego; C – mączysty; D – bardzo mączysty

² skala 9-stopniowa: 9 – ocena najlepsza; 1 – ocena najgorsza.

* badania w toku. bd – brak danych.

Tabela 2. Cechy użytkowe – ODMIANY SKROBIOWE

Lp.	Odmiana	Zawartość skrobi %	Wahania zawartości skrobi %	Plon skrobi t/ha	Zawart. suchej masy %	Plon suchej masy t/ha	Skłonność bulw do ciemnej plamistości 1-9 ¹	Plon t/ha
ODMIANY WCZESNE								
1.	Cedron	18,4	17,6-22,7	6,3	28,9	9,4	6	34,2
ODMIANY ŚREDNIO WCZESNE								
2.	Boryna	20,3		8,1	26,1	10,4	bd	39,9
3.	Głada	17,9	16,7-19,7	8,0	25,2	9,9	4	40,5
4.	Harpun	18,2	17,5-19,4	7,2	25,6	9,5	4	37,1
5.	Jubilat	19,4	bd	9,7	25,2	11,0	bd	43,6
6.	Kaszub	21,2	bd	7,8	27,0	10,0	bd	37,0
7.	Kuba	19,8	19,4-20,2	8,5	27,0	11,8	7	43,7
8.	Pasat	21,8	20,5-22,0	7,3	31,1	11,9	5	38,4
9.	Rumpel	19,2	19,0-19,4	7,6	25,6	10,6	5	41,4
10.	Szyper	21,1	bd	9,9	25,8	12,5	bd	48,5
11.	Zuzanna	18,6	bd	8,6	26,2	bd	6	45,5
ODMIANY ŚREDNIO PÓŹNE								
12.	Danuta	18,5	bd	9,3	24,3	12,2	bd	50,4
13.	Ikar	22,2	18,6-23,0	7,8	28,8	10,2	4	35,4
14.	Pasja Pomorska	18,4	18,1-19,2	8,8	25,4	11,3	5	44,5
ODMIANY PÓŹNE								
15.	Bzura	19,2	16,6-19,7	9,2	25,9	12,4	5	48,0
16.	Gandawa	17,9	17,0-18,9	7,7	25,3	10,2	5	40,5
17.	Hinga	20,0	18,4-22,8	8,8	27,6	11,0	4	40,0
18.	Inwestor	18,0	17,5-18,8	8,4	24,3	10,2	5	41,8
19.	Jasia	18,3	18,0-19,4	8,9	25,5	12,0	5	46,9
20.	Kuras	19,3	18,6-19,4	9,8	26,5	13,3	5	50,8
21.	Pokusa	16,5	16,0-17,5	8,1	23,0	10,1	bd	44,0
22.	Rudawa	21,5	19,4-22,9	8,3	32,5	12,6	4	38,7
23.	Skawa	21,6	21,2-22,1	9,8	29,4	13,3	5	45,3
24.	Sonda	19,6	bd	10,1	25,4	13,1	bd	51,7

¹ skala 9 stopniowa: 9 – ocena najlepsza; 1 – ocena najgorsza.

bd – brak danych

Tabela 3. Cechy morfologiczne bulw – ODMIANY JADALNE

Lp.	Odmiana	Wielkość bulw 1-9 ¹	Kształt bulw ²	Kolor miąższu	Kolor skórki	Głębokość oczek 1-9 ¹
ODMIANY BARDZO WCZESNE						
1.	Arielle	8	ow	jasnożółty	żółta	7,1
2.	Berber	7	oow	jasnożółty	żółta	7,4
3.	Courlan	7	oow	jasnożółty	żółta	7
4.	Denar	8	oow-ow	j.żółty-żółty	żółta	6-9
5.	Fresco	8	oow	jasnożółty	żółta	7,1
6.	Impala	9	pow	jasnożółty	żółta	7,7
7.	Ingrid	7	oow	jasnożółty	żółta	7,7
8.	Irys	7,5	ow	biały	żółta	7
9.	Justa	8	oow	żółty	żółta	7,2
10.	Krasa	9	oow	żółty	żółta	7,1
11.	Lord	8	oow-ow	jasnożółty	żółta	6,7

Lp.	Odmiana	Wielkość bulw 1-9 ¹	Kształt bulw ²	Kolor miąższu	Kolor skórki	Głębokość oczek 1-9 ¹
12.	Mitek	8	oow	jasnożółty	żółta	6,5
13	Viviana	8	oow	jasnożółty	żółta	7,2
ODMIANY WZESNE						
14.	Altesse	8	ow	żółty	żółta	7,5
15.	Amora	8	oow-ow	jasnożółty	żółta	6,9
16.	Annabelle	3	p	żółty	żółta	7,5
17.	Aruba	6	ow	kremowy	żółta	7,4
18.	Augusta	8	oow	żółty	żółta	7,5
19.	Bellarosa	9	oow	żółty	czerwona	7
20.	Bila	8,5	o-ooow	jasnożółty	żółta	7,1
21.	Bohun	7-9	o	jasnożółty	żółta	6,8
22.	Carrera	9	ow	żółty	żółta	7,6
23.	Cyprian	8	oow	jasnożółty	żółta	6,6
24.	Etola	9	o	żółty	żółta	6,3
25.	Ewelina	8	oow	jasnożółty	żółta	7,7
26.	Gracja	7,5	ow	jasnożółty	żółta	7,5
27.	Gwiazda	9	oow	j.żółty-żółty	żółta	6,8
28.	Hubal	8	ow	jasnożółty	żółta	7,2
29.	Ignacy	8	oow	jasnożółty	żółta	7
30.	Innovator	9	pow	kremowy	żółta	7,6
31.	Lady Claire	8	ow	jasnożółty	żółta	7,5
32.	Lady Florina	9	pow-p	jasnożółty	żółta	7,6
33.	Latona	8	oow-ow	żółty	żółta	7,4
34.	Michalina	9	oow	jasnożółty	żółta	6,7
35.	Oman	7	ow	żółty	żółta	7,5
36.	Owacja	9	oow	jasnożółty	żółta	6,9
37.	Rosalind	8	oow	jasnożółty	czerwona	7,2
38.	Veronie	8	ow	jasnożółty	żółta	7,5
39.	Vineta	8	o	żółty	żółta	7,2
ODMIANY ŚREDNIO WZESNE						
40.	Agnes	8	pow	jasnożółty	żółta	7,5
41.	Almera	8	pow	jasnożółta	żółta	7,4
42.	Ametyst	8	oow	kremowy	białożółta	7,0
43.	Asterix	7	oow-ow	jasnożółty	czerwona	7,6
44.	Bogatka	bd	ow	jasnożółty	żółta	7,9
45.	Bondeville	9	ow	żółty	żółta	6,9
46.	Cekin	9	oow	jasnożółty	żółta	6,9
47.	Courage	7	oow	jasnożółty	czerwona	8,2
48.	Dali	7	ow	żółty	żółta	7,8
49.	Ditta	8	ow	jasnożółty	żółta	8,0
50.	Etiuda	9	o	kremowy	jasnobeżowa	6
51.	Finezja	8	ow	jasnożółty	żółta	7,1
52.	Folva	9	oow	żółty	żółta	7,8
53.	Gawin	7	oow	jasnożółty	żółta	6,7
54.	Honorata	7	oow	jasnożółty	jasnobeżowa	6,7
55.	Irga	6,5	oow	kremowy	jasnoczerwona	7
56.	Jurata	7	oow-ow	kremowy	żółta	7,3
57.	Jurek	9	oow	żółty	żółta	7,1
58.	Jutrzenka	9	oow	jasnożółty	białożółta	6,8
59.	Laskara	bd	oow	jasnożółty	żółta	6
60.	Lavinia	bd	oow	żółty	żółta	7
61.	Legenda	8	oow	jasnożółta	jasnobeżowa	7,4

Lp.	Odmiana	Wielkość bulw 1-9 ¹	Kształt bulw ²	Kolor miąższu	Kolor skórki	Głębokość oczek 1-9 ¹
62.	Malaga	bd	ow	jasnożółty	żółta	7,5
63.	Marlen	8	ow	jasnożółty	żółta	7
64.	Mazur	9	ow	jasnożółty	żółta	6,6
65.	Oberon	8	ow	jasnożółty	czerwona	6,6
66.	Orchestra	9	oow	jasnożółty	żółta	7,3
67.	Otolia	8-9	ow	żółty	żółta	7,8
68.	Raja	8	ow	żółty	czerwona	7,3
69.	Ramos	8-9	pow	jasnożółty	żółta	7,6
70.	Roxana	9	ow	żółty	żółta	7,5
71.	Sagitta	9	ow	jasnożółty	żółta	7,3
72.	Sante	7	oow-o	j.żółty - żółty	żółta	7,4
73.	Satina	9	oow	żółty	żółta	7,2
74.	Stasia	9	oow	żółty	żółta	6,9
75.	Tajfun	9	ow	żółty	żółta	7,1
76.	Tetyda	9	oow	jasnożółty	żółta	7,3
77.	Victoria	8	ow-pow	żółty	żółta	7,8
78.	VR 808	7	o	żółty	żółta	7,2
ODMIANY ŚREDNIO PÓZNE						
79.	Bryza	6,5	oow	żółty	żółta	6
80.	Cecile	3	p	ciemnożółty	czerwona	7,1
81.	Eurostar	bd	oow	jasnożółty	żółta	7,2
82.	Fianna	8	ow	kremowy	żółta	7,7
83.	Gustaw	9	oow	kremowy	żółta	6,7
84.	Jelly	9	pow	żółty	żółta	7,5
85.	Mondeo	bd	oow	kremowy	żółta	7,1
86.	Roko	8	ow	jasnożółty	czerwona	7,5
87.	Syrena	9	ow	żółty	żółta	7,2
88.	Zenia	8	oow	żółty	żółta	7,5
ODMIANY PÓZNE						
89.	Zagłoba	9	oow	żółty	żółta	6,7

¹ skala 9-stopniowa: 9 – ocena najlepsza; 1 – ocena najgorsza

² kształt bulw: ow – owalny; oow – okrągłowoalny; o – okrągły; pow – podłużnie owalny; p – podłużny. bd – brak danych.

Tabela 4. Cechy morfologiczne bulw – ODMIANY SKROBIOWE

Lp.	Odmiana	Wielkość bulw 1-9 ¹	Kształt bulw ²	Kolor miąższu	Kolor skórki	Głębokość oczek ¹
ODMIANY WCZESNE						
1.	Cedron	7,5	o-oow	j. żółty - żółty	żółta	6,5
ODMIANY ŚREDNIO WCZESNE						
2.	Boryna	8	o	biały	czerwona	6,2
3.	Głada	5,5	o-oow	jasnożółty	żółta	6
4.	Harpun	5,5	o-oow	kremowy	żółta	6
5.	Jubilat	7	oow	kremowy	jasnobeżowa	6,9
6.	Kaszub	7	o	kremowy	żółta	6,9
7.	Kuba	7	oow	j. żółty - żółty	j.żółty-żółty	6,7
8.	Pasat	8	oow	kremowy	żółta	6,6
9.	Rumpel	7	oow	biały	jasnoczerwona	6,1
10.	Szyper	7-8	oow	jasnożółty	jasnobeżowa	6,8
11.	Zuzanna	7	oow	jasnożółty	żółta	6,4

ODMIANY ŚREDNIO PÓŹNE						
12.	Danuta	8	oow	żółty	żółta	7,6
13.	lkar	6,5	oow	krem. - j. żółty	żółta	5,5
14.	Pasja Pomorska	6	o	ciemnożółty	żółta	6,7
ODMIANY PÓŹNE						
15.	Bzura	7	oow-ow	jasnożółty	żółta	6
16.	Gandawa	8	ow	kremowy	żółta	6,8
17.	Hinga	5,5	oow	jasnożółty	żółta	5,5
18.	Investor	6	oow	kremowy	żółta	6,5
19.	Jasia	7	o-ooow	żółty	żółta	6,1
20.	Kuras	9	ow	kremowy	żółta	6,2
21.	Pokusa	8	oow	żółty	żółta	7
22.	Rudawa	7	ow	kremowy	żółta	6,8
23.	Skawa	7	oow	żółty	żółta	6,7
24.	Sonda	7	o	biały	żółta	6,7

¹ skala 9-stopniowa: 9 – ocena najlepsza; 1 – ocena najgorsza

² kształt bulw: ow – owalny, oow – okrągło owalny, o – okrągły, pow – podłużnie owalny, p – podłużny. bd – brak danych.

Tabela 5. Odporność na choroby – ODMIANY JADALNE (skala 9-stopniowa)

Lp.	Odmiana	Mątwik ziemniaczany	Wirusy		Zaraza		Czarna nóżka	Parch zwykły
			Y (PVY)	L (PLRV)	rośliny	bulwy		
ODMIANY BARDZO WCZESNE								
1.	Arielle	Rol ²	3-4 ^{NTN}	5-6	2	bd	bd	6
2.	Berber	Rol	3-4	5-6	3	bd	bd	6
3.	Coural	0 ⁴	3-4	5-6	2	bd	bd	7
4.	Denar	Rol	7 ^{NTN}	7	3	4	5	5
5.	Fresko	Rol	5	5	3	3	5	6
6.	Impala	Rol	4	6	2	4	6	6,5
7.	Ingrid	Rol	3-4	5-6	2	bd	bd	bd
8.	Irys	0 ⁴	5-6	4	3	3	2	6
9.	Justa	Rol	5-6	5-6	3	bd	bd	5,5
10.	Krasa	Rol	4	6	3,5	4	4	6
11.	Lord	Rol	7 ^{NTN}	7	3	4	6	6
12.	Mitek	Rol	7	5-6	3	bd	bd	6
13.	Viviana	Rol ⁴	5-6	5-6	2	bd	bd	5*
ODMIANY WCZESNE								
14.	Altesse	Rol	3-4 ^{NTN}	3-4	3	bd	bd	6*
15.	Amora	Rol	4 ^{NTN}	6-7	3	bd	5,5	5
16.	Annabelle	Rol	3-4 ^{NTN}	5-6	2	bd	bd	6
17.	Aruba	Rol	8	5-6	4	bd	bd	5,5
18.	Augusta	Rol	5 ^{NTN}	8	3	4,5	6	6
19.	Bellarosa	Rol	5-6	8	2	bd	2	6
20.	Bila	0 ⁴	7	6	3	4	5,5	7
21.	Bohun	Rol	3-4	5-6	3	bd	bd	6*
22.	Carrera	Rol	3-4	3-4	3	bd	bd	5,5*
23.	Cyprian	Rol	5-6	5-6	5	bd	bd	5,5
24.	Etola	Rol	5-6	5-6	4	bd	bd	7,4
25.	Ewelina	Rol	3-4	7	3	bd	bd	7
26.	Gracja	Rol	7 ^{NTN}	6-7	3	5	6	6
27.	Gwiazda	Rol	7 ^{NTN}	7	3	bd	bd	6*
28.	Hubal	Rol	7	5-6	3,5	bd	bd	7,7
29.	Ignacy	Rol	7	7	3	bd	bd	8

Lp.	Odmiana	Mątwik ziemniaczany	Wirusy		Zaraza		Czarna nóżka	Parch zwykły
			Y (PVY)	L (PLRV)	rośliny	bulwy		
30.	Innovator	Pa ³	4	5-6	3	4	5,5	6
31.	Lady Claire	Rol	4	4	2	4	5	6
32.	Lady Florina	Rol	4,5	6	4	bd	5,5	4,5
33.	Latona	Rol	5	6	3	4,5	6	5
34.	Michalina	Rol	7	3-4	3	bd	bd	6*
35.	Oman	Rol	5-6	5-6	3	bd	bd	5,5
36.	Owacja	Rol	9	7	4	bd	bd	6,5
37.	Rosalind	Rol	5-6 ^{NTN}	8	2	4	6	6
38.	Veronie	Rol	3-4	5-6	3	bd	bd	6
39.	Vineta	Rol	7 ^{NTN}	8	2	4	6	6
ODMIANY ŚREDNIO WZDROŻE								
40.	Agnes	Rol	5-6 ^{NTN}	7	5	bd	bd	6
41.	Almera	Rol	3-4	3-4	3	bd	bd	6
42.	Ametyst	Rol	9	5-6	6	bd	bd	7,8
43.	Asterix	Rol	5	3-4	3,5	5	7	6,5
44.	Bogatka	Rol	8	5-6	3,5	bd	bd	5,5*
45.	Bondeville	Rol	4-5	5	4	bd	7	5
46.	Cekin	Rol	5 ^{NTN}	5-6	4	bd	7	6,5
47.	Courage	Rol	3-4	5-6	4	bd	bd	6,5
48.	Dali	Rol	5-6	5-6	3	bd	bd	6,5
49.	Ditta	Rol	5-6 ^{NTN}	7	3	5	6	6,5
50.	Etiuda	Rol	9	5-6	3	bd	bd	7,7
51.	Finezja	Rol	9	7	4,5	bd	bd	6,5*
52.	Folva	Rol	4-5	5-6	3,5	5	7	6,5
53.	Gawin	Rol	7	7	3	bd	bd	7,8
54.	Honorata	Rol	5-6	5-6	3	bd	bd	7,4
55.	Irga	Rol	7	8	2	4	5,5	6
56.	Jurata	Rol	8	5-6	4	bd	bd	6*
57.	Jurek	Rol	9	5-6	4,5	bd	bd	6*
58.	Jutrzenka	Rol	8	5-6	2	bd	bd	5,5*
59.	Laskara	Rol	5-6	5-6	4,5	bd	bd	6,5*
60.	Lavinia	Rol	8	5-6	3	bd	bd	bd
61.	Legenda	Rol	9	5-6	5	bd	bd	6*
62.	Malaga	Rol	8	7	3,5	bd	bd	5*
63.	Marlen	Rol	5-6	5-6	3	bd	bd	5
64.	Mazur	Rol	7	7	4,5	bd	bd	5*
65.	Oberon	Rol	9	5-6	3,5	bd	bd	5*
66.	Orchestra	Rol	8	3-4	2	bd	bd	7,7
67.	Otolia	Rol	7	7	4,5	bd	bd	bd
68.	Raja	Rol	4-5	7	4	bd	7	6,5
69.	Ramos	Rol	4	6	4	bd	7	6,5
70.	Roxana	Rol	7	5-6	4	bd	bd	6,5
71.	Sagitta	Rol	9	3-4	4	bd	bd	6*
72.	Sante	Rol	9	6	4	4	6	5
73.	Satina	Rol	5 ^{NTN}	7	3	5	6	6,5
74.	Stasia	Rol	8	7	4	bd	bd	6*
75.	Tajfun	Rol	7	7	5	bd	7	6
76.	Tetyda	Rol	8	5-6	5	bd	bd	6,5*
77.	Victoria	Rol	4	5-6	3	5	6	6,5
78.	VR 808	Rol	3-4	3-4	3	bd	bd	8,1
ODMIANY ŚREDNIO PÓŹNE								
79.	Bryza	Rol	5 ^{NTN}	7	4	4	3	4
80.	Cecile	Rol	3-4	3-4	5	bd	bd	bd

Lp.	Odmiana	Mątwik ziemniaczany	Wirusy		Zaraza		Czarna nóżka	Parch zwykły
			Y (PVY)	L (PLRV)	rośliny	bulwy		
81.	Eurostar	Rol	3-4	5-6	4	bd	bd	bd
82.	Fianna	Rol	5 ^{NTN}	7	5	5	5	5
83.	Gustaw	Rol	9	7	5	bd	bd	6,5*
84.	Jelly	Rol	5	5	5	bd	bd	6,5
85.	Mondeo	Rol	3-4	3-4	4	bd	bd	bd
86.	Roko	Rol	9	5-6	4	bd	bd	5,5
87.	Syrena	Rol	8	5	5	3	5,5	5
88.	Zenia	Rol	9	3-4	4	bd	bd	5,5*
ODMIANY PÓŹNE								
89.	Zagłoba	Rol	5-6	5-6	5	bd	bd	6*

¹ skala 9-stopniowa: 9 – odporność najwyższa; 1 – odporność najniższa.

² odmiana odporna na mątwika ziemniaczanego (patotyp) Rol – *Globodera rostochiensis*.

³ odmiana odporna na mątwika agresywnego (patotyp) Pa – *Globodera pallida*

⁴ odmiana podatna na mątwika – 0

^{NTN} odmiany reagujące na szpec PVYNTN nekrozami na bulwach (choroba PTNRD). bd. – brak danych

Tabela 6. Odporność na choroby – ODMIANY SKROBIOWE (skala 9-stopniowa¹)

Lp.	Odmiana	Matwik ziemniaczany	Wirusy		Zaraza ziemniaka		Czarna nóżka	Parch zwykły
			Y (PVY)	L (PLRV)	rośliny	bulwy		
ODMIANY WCZESNE								
1.	Cedron	Rol ²	6-7	6-7	3	4	5	6
ODMIANY ŚREDNIO WCZESNE								
2.	Boryna	Rol	7	7	5,5	bd	bd	5,5*
3.	Głada	0 ⁴	7	5-6	5	5	7	6
4.	Harpun	Rol	7	7	4	4	5	6
5.	Jubilat	Rol	7	5-6	5	bd	bd	8,2
6.	Kaszub	Rol	7	7	5	bd	bd	5,5*
7.	Kuba	Rol	9	6-7	5	4	6	6
8.	Pasat	Rol	9	5	5	4,5	6,5	5
9.	Rumpel	Rol	9	6-7	5	5	6	5,5
10.	Szyper	Rol	8	5-6	5	bd	bd	5,5*
11.	Zuzanna	Rol	9	5-6	3	bd	bd	7
ODMIANY ŚREDNIO PÓŹNE								
12.	Danuta	Rol	9	5-6	5	bd	bd	8
13.	Ikar	0 ⁴	7	5-6	5	bd	5,5	7,9
14.	Pasja Pomorska	0 ⁴	8	7	5	5	5	6
ODMIANY PÓŹNE								
15.	Bzura	0 ⁴	9	5	8	4	4	5
16.	Gandawa	Rol	8	6-7	6	bd	6,5	5
17.	Hinga	0 ⁴	9	5-6	7	4,5	5	5,5
18.	Inwestor	Rol	7	5-6	7	bd	bd	6
19.	Jasia	Rol; Pa ³	9	7	6	4	6	5
20.	Kuras	Rol	9	3-4	8	bd	bd	6
21.	Pokusa	Rol	7	5-6	6	bd	bd	5
22.	Rudawa	Rol	9	6-7	6	4,5	5,5	5
23.	Skawa	Rol	9	7	6	4,5	4	5,5
24.	Sonda	Rol	9	4	7	4	5,5	4,5

¹ skala 9-stopniowa: 9 – odporność najwyższa; 1 – odporność najniższa.

² odmiana odporna na mątwika ziemniaczanego (patotyp) Rol – *Globodera rostochiensis*.

³ odmiana odporna na mątwika agresywnego (patotyp) Pa – *Globodera pallida*

⁴ odmiana podatna na mątwika – 0

* badania w toku.

bd – brak danych.

Tabela 7. Wymagania agrotechniczne i przechowalnicze – ODMIANY JADALNE

Lp.	Odmiana	Optymalne nawożenie (dawka zalecana) N ¹	Wymagania		Zalecana temperatura przechowywania °C		Okres spoczynku bulw 1-9 ²
			glebowe	wodne	sadzeniaków	ziemniaków jadalnych	
ODMIANY BARDZO WCZESNE							
1.	Arielle	średnie	bd	bd	bd	bd	5
2.	Berber	duże	bd	bd	bd	4	1
3.	Coural						
4.	Denar	średnie	śr-duże	śr-duże	toler. do 8	4	2
5.	Fresko	bd	śr-duże	śr-duże	2 - 6	4	1
6.	Impala	małe	średnie	bd	2 - 4	6	1
7.	Ingrid	bd	bd	bd	3	5*	1*
8.	Irys	duże	średnie	średnie	2 - 4	4	6
9.	Justa	średnie	bd	bd	3 - 5	5	4
10.	Krasa	średnie	śr - duże	bd	2 - 4	4	1
11.	Lord	duże	średnie	toleranc.	toler. do 8	4	2
12.	Milek	małe	bd	bd	3 - 5	bd	8
13.	Viviana						
ODMIANY WCZESNE							
14.	Altesse	średni*	bd	bd	3 - 5	6*	8
15.	Amora	bd	bd	bd	bd	bd	bd
16.	Annabelle	bd	bd	bd	bd	bd	4
17.	Aruba	średnie	bd	średnie	3 - 5*	4	3
18.	Augusta	średnie	bd	bd	2 - 6	4	bd
19.	Bellarosa	średnie	bd	bd	5	4	9
20.	Bila	małe	średnie	śr-duże	toler. do 8	6	1
21.	Bohun	bd	bd	bd	bd	bd	bd
22.	Carrera	bd	bd	bd	5	5	9*
23.	Cyprian	duże	bd	średnie	5	5	9
24.	Etola	duże	bd	bd	5	5*	8*
25.	Ewelina	małe	bd	bd	3	4	9
26.	Gracja	średnie	średnie	średnie	toler. do 8	4	8
27.	Gwiazda	średnie*	bd	toleranc.*	3 - 5*	bd	7*
28.	Hubal	średnie	bd	bd	3	8*	9*
29.	Ignacy	małe*	bd	bd	3*	bd	4*
30.	Innowator	bd	średnie	bd	2	4	1
31.	Lady Claire	średnie	bd	bd	2 - 8	4	bd
32.	Lady Florina	małe	bd	bd	bd	6	bd
33.	Latona	małe	śr-duże	średnie	bd	4	1
34.	Michalina	średnie	bd	toleranc.	3	5	2
35.	Oman	małe	bd	bd	3 - 4	4	7
36.	Owacja	bd	bd	śr-duże	3 - 4	4	7
37.	Rosalind	małe	średnie	duże	2 - 4	4	5
38.	Veronie	bd	bd	bd	bd	4	3
39.	Vineta	średnie	średnie	bd	bd	4	4
ODMIANY ŚREDNIO WCZESNE							
40.	Agnes	małe	bd	bd	3	6	9
41.	Almera	średnie	bd	bd	5	6*	9
42.	Ametyst	średnie	bd	bd	3	5*	8
43.	Asterix	małe	śr-duże	toleranc.	2	4	4
44.	Bogatka	bd	bd	bd	bd	bd	bd
45.	Bondeville	bd	bd	bd	bd	bd	bd

Lp.	Odmiana	Optymalne nawożenie (dawka zalecana) N ¹	Wymagania		Zalecana temperatura przechowywania °C		Okres spoczynku bulw 1-9 ²
			glebowe	wodne	sadzeniaków	ziemniaków jadalnych	
46.	Cekin	duże	średnie	śr-duże	3 - 5	4	9
47.	Courage	bd	bd	bd	bd	bd	9
48.	Dali	bd	bd	bd	bd	bd	9
49.	Ditta	małe	bd	średnie	2 - 6	4	9
50.	Etiuda	średnie*	bd	bd	3 - 5*	5*	9*
51.	Finezja	średnie	bd	bd	3 - 5	5	9
52.	Folva	bd	bd	bd	bd	bd	bd
53.	Gawin	średnie	bd	bd	3 - 5	5*	9
54.	Honorata	bd	bd	bd	bd	bd	bd
55.	Irga	duże	śr-duże	śr-duże	toler. do 8	4	8
56.	Jurata	średnie	bd	bd	bd	8*	8*
57.	Jurek	średnie*	bd	średnie	5*	bd	9*
58.	Jutrzenka	średnie	bd	toleranc.	3	5*	5
59.	Laskara	bd	bd	bd	bd	bd	bd
60.	Lavinia	bd	bd	bd	bd	bd	bd
61.	Legenda	średnie	bd	średnie	3 - 5	5*	6*
62.	Malaga	bd	średnie	bd	bd	bd	bd
63.	Marlen	małe	bd	bd	3	4	8*
64.	Mazur	bd	bd	bd	bd	bd	bd
65.	Oberon	średnie*	bd	średnie	3*	bd	9*
66.	Orchestra	bd	bd	bd	bd	bd	bd
67.	Otolia	bd	bd	bd	bd	bd	bd
68.	Raja	bd	średnie	bd	3	4	bd
69.	Ramos	bd	bd	bd	bd	bd	bd
70.	Roxana	małe	bd	bd	3	6	9
71.	Sagitta	duże	bd	bd	3	5*	9*
72.	Sante	duże	śr-duże	śr-duże	bd	4 - 6	2
73.	Satina	małe	śr-duże	śr-duże	2	4	7
74.	Stasia	małe	bd	toleranc.	3	5	6
75.	Tajfun	średnie	śr-małe	toleranc.	3 - 5	4	9
76.	Tetyda	małe	bd	toleranc.	5	5*	9
77.	Victoria	średnie	bd	bd	2 - 6	4	9
78.	VR 808	bd	bd	bd	bd	bd	bd
PODMIANY ŚREDNIO PÓŹNE							
79.	Bryza	średnie	średnie	średnie	2	4 - 6	5
80.	Cecile	bd	bd	bd	bd	bd	bd
81.	Eurostar	bd	bd	bd	bd	bd	bd
82.	Fianna	małe	średnie	bd	2 - 6	4	bd
83.	Gustaw	średnie	bd	bd	3 - 5	5*	9
84.	Jelly	małe	bd	bd	3 - 5	6	9
85.	Mondeo	bd	bd	bd	bd	bd	bd
86.	Roko	małe	bd	bd	bd	bd	9
87.	Syrena	średnie	średnie	toleranc.	2 - 6	4	8
88.	Zenia	małe*	bd	bd	3	bd	4
ODMIANY PÓŹNE							
89.	Zagłoba	średnie	bd	bd	3*	5	9*

¹ optymalne nawożenie (zalecana dawka) N: małe – ok. 100 kg; średnie – ok. 120 kg; duże – ok. 140 kg

² skala 9-stopniowa: 1 – krótki okres spoczynku; 9 – długi okres spoczynku

* badania w toku.

bd – brak danych

Tabela 8. Wymagania agrotechniczne i przechowalnicze – ODMIANY SKROBIOWE

Lp.	Odmiana	Optymalne nawożenie (dawka zalecana) N ¹	Wymagania		Zalecana temperatura przechowania °C		Okres spoczynku 1-9 ²
			glebowe	wodne	sadzeniaków	ziemniaków dla przemysłu	
ODMIANY WCZESNE							
1.	Cedron	duże	śr-duże	średnie	2 - 6	4	5
ODMIANY ŚREDNIO WCZESNE							
2.	Boryna	duże*	bd	bd	3*	5*	bd
3.	Głada	małe	średnie	średnie	2	4	1
4.	Harpun	małe	średnie	toleranc.	toleranc. do 8	4	4
5.	Jubilat	średnie*	bd	śr-duże*	5*	bd	9*
6.	Kaszub	duże*	bd	bd	3*	5*	bd
7.	Kuba	średnie	bd	śr-duże	2 - 6	2 - 4	8
8.	Pasat	małe	średnie	średnie	2 - 6	4	4
9.	Rumpel	małe	śr-duże	śr-duże	2 - 6	4	8
10.	Szyper	bd	bd	bd	bd	bd	bd
11.	Zuzanna	bd	bd	bd	3 - 5*	4	9
ODMIANY ŚREDNIO PÓŹNE							
12.	Danuta	bd	bd	bd	bd	bd	bd
13.	Ilkar	małe	śr-duże	średnie	2 - 6	2 - 4	4
14.	Pasja Pomorska	duże	średnie	średnie	2	4	1
ODMIANY PÓŹNE							
15.	Bzura	średnie	średnie	duże	2 - 6	2 - 4	4
16.	Gandawa	małe	bd	bd	2 - 8	4	8
17.	Hinga	średnie	średnie	toleranc.	2	2 - 4	6
18.	Inwestor	średnie	bd	bd	toleranc. do 8	4	6
19.	Jasia	małe	średnie	śr-duże	2 - 6	4	6
20.	Kuras	małe	bd	bd	5*	4	9
21.	Pokusa	małe	bd	bd	bd	bd	9
22.	Rudawa	małe	średnie	bd	2 - 6	4	6
23.	Skawa	średnie	średnie	duże	bd	4	7
24.	Sonda	bd	średnie	średnie	bd	4	9

¹ optymalne nawożenie (zalecana dawka) N: małe – ok. 100 kg; średnie – ok. 120 kg; duże – ok. 140 kg

² skala 9-stopniowa: 1 – krótki okres spoczynku; 9 – długi okres spoczynku

* badania w toku.

bd – brak danych.

Tabela 9. Odmiany przydatne do produkcji na wczesny zbiór

Lp.	Odmiana	Zalecana długość podkielekowania sadzeniaków – tyg.	Plon po 75 dniach w t/ha	Nawożenie N (dawka zalecana) kg/ha
1.	Altese	5	28,2*	100*
2.	Ariele	5	27,9	50
3.	Augusta	8	25,4	60
4.	Bellarosa	5	19,2	90
5.	Berber	5	18,1	50
6.	Bila	6	20,0	80
7.	Cyprian	5	17,4	80
8.	Hubal	5	19,4*	100*
9.	Denar	6-8	25,6	70
10.	Etola	5	22,8	90*

Lp.	Odmiana	Zalecana długość podkiewkowania sadzeniaków – tyg.	Plon po 75 dniach w t/ha	Nawożenie N (dawka zalecana) kg/ha
11.	Ewelina	5	21,7	60
12.	Gracja	6 - 8	17,1	70
13.	Gwiazda	5	26,2*	80
14.	Ignacy	5	25,0*	100*
15.	Impala	5	30,3	60
16.	Irys	5	31,0	100
17.	Justa	5	17,4	70
18.	Krasa	6 - 8	24,1	60
19.	Lady Claire	5	24,1	100
20.	Lord	6 - 8	26,2	80
21.	Michalina	5	24,3	80
22.	Miłek	5	26,8	100
23.	Oman	5	21,0	70
24.	Rosalind	5	27,6	100
25.	Vineta	5	29,0	80
26.	Viviana	5	27,4	80

* badania w toku.

Tabela 10. Odmiany przydatne do produkcji w systemie ekologicznym

Lp.	Odmiana	Grupa wczesności	Uzasadnienie
1.	Bila ^a	jadalna wczesna	Stabilny plon dobrej jakości, odmiana odporna na wirusy i liściozwoju
2	Bzura ^a	skrobiowa późna	Bardzo wysoka odporność na zarzę ziemniaka, stabilny plon całkowicie odporna na wirus Y
3.	Denar ^b	jadalna, bardzo wczesna	Wysoka odporność na zarzę ziemniaka, stabilny plon, całkowicie odporna na wirus Y
4.	Finezja ^a	jadalna średnio wczesna	Wysoka odporność na wirusy Y i liściozwoju, dosyć odporna na zarzę ziemniaka, plon wysoki lecz miernej jakości
5.	Gracja ^a	jadalna wczesna	Odporna na wirusy Y i liściozwoju, wysoki plon dobrej jakości
6.	Gwiazda ^b	jadalna, wczesna	Wysoka odporność Y i liściozwoju, wysoki plon
7.	Hubal ^b	jadalna wczesna	Odporna na wirus Y, wysoki plon
8.	Jurata ^b	jadalna, średnio wczesna	Wysoki plon, bardzo odporna na wirus Y, dosyć odporna na zarzę ziemniaka
9.	Lord ^b	jadalna bardzo wczesna	Wysoka odporność na wirusy Y i liściozwoju, wysoki plon dobrej jakości
10.	Malaga ^b	jadalna, średnio wczesna	Bardzo wysoka odporność na wirusy Y i liściozwoju, wysoki plon
11.	Oberon ^b	jadalna, średnio wczesna	Wysoki plon dobrej jakości wysoka odporność na wirus Y
12.	Owacja ^a	jadalna, wczesna	Całkowita odporność na wirus Y i wysoka na wirus liściozwoju, wysoki plon dobrej jakości
13.	Tajfun ^a	jadalna, średnio wczesna	Wysoka odporność na wirusy Y i liściozwoju, dość odporna na zarzę ziemniaka, znosi okresowe susze, wysoki plon dobrej jakości
14.	Tetyda ^a	jadalna, średnio wczesna	Zadawalający plon średnie jakości, wysoka odporność a wirus Y, dosyć odporna na zarzę ziemniaka
15.	Vneta ^a	jadalna, wczesna	Wysoka odporność na wirusy Y i liściozwoju (podatna na wirus M), wysoki plon

^a zalecane w oparciu o 3-letnie wyniki badań.

^b zalecane wg wybranych cech odmianowych (bez badań dotyczących przydatności do uprawy ekologicznej).

Tabela 11. Wymagania odmian jadalnych w systemie integrowanej produkcji

Lp.	Odmiana	Dopuszczalna liczba lat rozmnożeń własnych przy zakupie sadzeniaków kl. CB	Liczba zabiegów p. zarazie ziemniaka	Zalecana dawka N – kg/ha	Skłonność do kumulacji azotanów ¹
ODMIANY BARDZO WCZESNE					
1.	Arielle	1	0-3	120	średnia
2.	Berbera	1	0-3	150	niska
3.	Courlan	1	0-3	bd	bd
4.	Denar	2	0-3	110	średnia
5.	Fresco	1	0-3	bd	niska
6.	Impala	1	0-3	100	średnia
7.	Ingrid	1	0-3	bd	bd
8.	Irys	2	0-3	150	bd
9.	Justa	2	0-3	120	niska
10.	Krasa	1	0-3	140	niska
11.	Lord	2	0-3	150	średnia
12.	Miłek	2	0-3	105	niska
13.	Viviana	2	0-3	110*	niska*
ODMIANY WCZESNE					
14.	Altese	1	0-4	bd	bd
15.	Amora	1	0-4	bd	bd
16.	Annabelle	1	0-5	bd	bd
17.	Aruba	2	0-3	120*	niska*
18.	Augusta	1	0-4	110	niska
19.	Bellarosa	2	0-5	120	niska
20.	Bila	2	0-4	100	niska
21.	Bohun	1	0-4	bd	bd
22.	Carrera	1	0-4	bd	bd
23.	Cyprian	2	0-3	140*	niska*
24.	Etola	2	0-3	140*	niska*
25.	Ewelina	1	0-4	90	niska
26.	Gracja	2	0-4	120	średnia
27.	Gwiazda	2	0-4	120*	niska*
28.	Hubal	2	0-4	120*	niska*
29.	Ignacy	2	0-4	120*	niska*
30.	Innovator	1	0-4	bd	bd
31.	Lady Clare	1	0-5	120	niska
32.	Lady Florina	1	0-3	100	niska
33.	Latona	1	0-4	100	niska
34.	Michalina	2	0-4	140*	niska*
35.	Oman	2	0-4	145	niska
36.	Owacja	2	0-3	bd	bd
37.	Rosalind	2	0-5	90	średnia
38.	Veronie	1	0-5	bd	bd
39.	Vineta	2	0-5	130	średnia
ODMIANY ŚREDNIO WCZESNE					
40.	Agnes	2	0-5	100	niska
41.	Almera	1	0-6	120	niska
42.	Ametyst	2	0-5	120	niska
43.	Asterix	1	0-6	100	niska
44.	Bogatka	2	0-6	bd	bd
45.	Bondeville	1	0-6	bd	bd

Lp.	Odmiana	Dopuszczalna liczba lat rozmnożeń własnych przy zakupie sadzeniaków kl. CB	Liczba zabiegów p. zarazie ziemniaka	Zalecana dawka N – kg/ha	Skłonność do kumulacji azotanów ¹
46.	Cekin	1	0-6	140	średnia
47.	Courage	1	0-6	bd	bd
48.	Dali	2	0-6	bd	bd
49.	Ditta	1	0-6	100	niska
50.	Etiuda	2	0-6	120*	niska*
51.	Finezja	2	0-5	120	niska
52.	Folva	1	0-6	bd	bd
53.	Gawin	2	0-6	140	niska
54.	Honorata	2	0-6	bd	bd
55.	Irga	2	0-6	140	średnia
56.	Jurata	2	0-6	bd	bd
57.	Jurek	2	0-5	140*	niska*
58.	Jutrzenka	2	0-6	120	niska
59.	Laskara	2	0-5	bd	bd
60.	Lavinia	2	0-6	bd	bd
61.	Legenda	2	0-5	120	niska
62.	Malaga	2	0-6	bd	bd
63.	Marlen	2	0-6	100	niska
64.	Mazur	2	0-5	bd	bd
65.	Oberon	2	0-6	120*	niska*
66.	Orchestra	2	0-6	bd	bd
67.	Otolia	2	0-5	bd	bd
68.	Raja	1	0-6	bd	bd
69.	Ramos	1	0-6	bd	bd
70.	Roxana	2	0-6	100	niska
71.	Sagitta	2	0-6	140	niska
72.	Sante	2	0-6	140	niska
73.	Satina	1	0-6	100	średnia
74.	Stasia	2	0-6	100	niska
75.	Tajfun	2	0-5	120	niska
76.	Tetyda	2	0-5	100	niska
77.	Victoria	1	0-6	120	niska
78.	VR 808	1	0-6	bd	bd
ODMIANY ŚREDNIO PÓŹNE					
79.	Bryza	1	0-6	120	niska
80.	Cecile	1	0-6	bd	bd
81.	Eurostar	1	0-6	bd	bd
82.	Fianna	1	0-6	100	niska
83.	Gustaw	2	0-6	140	niska
84.	Jelly	1	0-6	100	niska
85.	Mondeo	1	0-6	bd	bd
86.	Roko	2	0-6	100	średnia
87.	Syrena	2	0-6	120	średnia
88.	Zenia	2	0-6	100*	niska*
ODMIANY PÓŹNE					
89.	Zagłoba	1	0-6	120	niska

¹ skłonność do kumulacji azotanów: niska – poniżej 100 mg NO₃⁻¹ kg⁻¹; średnia od 100 do 200 mg NO₃⁻¹ kg⁻¹; wysoka – powyżej 200 mg NO₃⁻¹ kg⁻¹;

* badania w toku.

bd – brak danych.

Tabela 12. Porażenie chorobami okresu przechowywania oraz przechowywalność plonu
– ODMIANY JADALNE

Lp.	Odmiana	Porażenie parchem srebrzystym 1-9 ¹	Porażenie chorobami przechowalniczymi 1-9 ¹	Przechowywalność 1-9 ¹
ODMIANY BARDZO WczesNE				
1.	Arielle	6	bd	bd
2.	Berber	5,5*	bd	bd
3.	Courlan	bd	bd	bd
4.	Denar	6	6	7
5.	Fresco	4	bd	bd
6.	Impala	5,5	bd	bd
7.	Ingrid	6,5*	7	9
8.	Irys	6	6	6
9.	Justa	6	5	5
10.	Krasa	5	4	3
11.	Lord	5	6	8
12.	Milek	6	7	9
13.	Viviana	5*	6	8
ODMIANY WczesNE				
14.	Altesse	3,5*	7	9
15.	Amora	bd	bd	bd
16.	Annabelle	6,5*	bd	bd
17.	Aruba	6*	7	8
18.	Augusta	bd	7	9
19.	Bellarosa	6	6	9
20.	Bila	5	7	8
21.	Bohun	6,5*	bd	d
22.	Carrera	6,5*	6	9
23.	Cyprian	6,5	7	8
24.	Etola	6*	7	9
25.	Ewelina	7*	7	9
26.	Gracja	4	7	9
27.	Gwiazda	5,5*	7*	8*
28.	Hubal	5*	4	3
29.	Ignacy	5,5*	5	6
30.	Innovator	4*	6	9
31.	LadyClaire	bd	7	8
32.	LadyFlorina	bd	7	8
33.	Michalina	5,5	6	7
34.	Oman	5	6	9
35.	Owacja	5,5	7	9
36.	Rosalind	2,5	7	8
37.	Veronie	4,5	bd	bd
38.	Vineta	4,5	7	9
ODMIANY Średnio WczesNE				
39.	Agnes	6*	7*	9
40.	Almera	4*	6	8
41.	Ametyst	6	4	3
42.	Asterix	3,5	8	bd
43.	Bogatka	6*	bd	bd
44.	Bondeville	bd	bd	bd
45.	Cekin	4,5	7	9

Lp.	Odmiana	Porażenie parchem srebrystym 1-9 ¹	Porażenie chorobami przechowalniczymi 1-9 ¹	Przechowywalność 1-9 ¹
46.	Courage	3*	bd	bd
47.	Dali	4,5*	bd	bd
48.	Ditta	4	6	9
49.	Etiuda	6*	5	6
50.	Finezja	5,5*	7	8
51.	Folva	6*	bd	bd
52.	Gawin	6	7	8
53.	Honorata	bd	bd	bd
54.	Irga	5	3	2
55.	Jurata	6,5*	6*	7*
56.	Jurek	4,5*	6	8*
57.	Jutrzenka	4,5*	6*	7
58.	Laskara	6*	bd	bd
59.	Lavinia	bd	bd	bd
60.	Legenda	4,5	4	3
61.	Malaga	6*	bd	bd
62.	Marlen	bd	4	2
63.	Mazur	bd	bd	bd
64.	Oberon	bd	bd	bd
65.	Orchestra	bd	bd	bd
67.	Raja	bd	5	4
68.	Ramos	bd	bd	bd
69.	Roxana	5*	4	2
70.	Sagitta	6*	6	7
71.	Sante	5	bd	bd
72.	Satina	4,5	7	bd
73.	Stasia	6	6	6
74.	Tajfun	5,5	6	8
75.	Tetyda	6*	5	4
76.	Victoria	6*	6	8
ODMIANY ŚREDNIO PÓŹNE				
77.	Bryza	6	4	2
78.	Celcie	bd	bd	bd
79.	Erostar	bd	bd	bd
80.	Fianna	6,5*	6	8
81.	Gustaw	5,5	6	6
82.	Jelly	6	4	2
83.	Mondeo	5,5*	bd	bd
84.	Roko	4*	bd	bd
85.	Syrena	4	5	5
84.	Roko	4*	bd	bd
85.	Syrena	4	5	5
86.	Zenia	6	6	6
ODMIANY PÓŹNE				
87.	Zagłoba	4*	5	5

¹ skala 9-stopniowa: 9 – porażenie najniższe; 1 – porażenie najwyższe.

* badania w toku, informacja może ulec zmianie.

bd – brak danych.

Przechowywalność oznacza (wg Zakładu przechowalnictwa i Przetwórstwa Ziemiaka IHAR-PIB): suma strat w ciągu 6 m-cy przechowywania (ubytki naturalne + porażenie chorobami przechowalniczymi + kielki).

Tabela 13. Porażenie chorobami okresu przechowywania i przechowywalność plonu – ODMIANY SKROBIOWE

Lp.	Odmiany	Porażenie parchem srebrystym 1-9 ¹	Porażenie chorobami przechowalniczymi 1-9 ¹	Przechowywalność 1-9 ¹
ODMIANY WCZESNE				
1.	Cedron	4	bd	bd
ODMIANY ŚREDNIO WCZESNE				
2.	Boryna	3,5*	9*	7*
3.	Głada	4	8	7
4.	Harpun	5	4	3
5.	Jubilat	5*	7	7*
6.	Kaszub	4*	8*	6*
7.	Kuba	3,5	6	7
8.	Pasat	5	2	1
9.	Rumpel	3,5	2	1
10.	Szyper	6*	bd	bd
11.	Zuzanna	5*	6	7
ODMIANY ŚREDNIO PÓŹNE				
12.	Danuta	6*	bd	bd
13.	Ikar	4	2	1
14.	Pasja Pomorska	4	2	1
ODMIANY PÓŹNE				
15.	Bzura	4	5	3
16.	Gandawa	4	5	4
17.	Hinga	5	4	4
18.	Inwestor	5,5	6	5
19.	Jasia	3,5	6	8
20.	Kuras	5,5	6	6
21.	Pokusa	5	bd	bd
22.	Rudawa	4	5	6
23.	Skawa	3,5	5	5
24.	Sonda	5	bd	bd

skala 9-stopniowa: 9 – porażenie najniższe; 1 – porażenie najwyższe.

* badania w toku, informacja może ulec zmianie.

bd – brak danych.

Przechowywalność oznacza (wg Zakładu Przechowalnictwa i Przetwórstwa Ziemiaka IHAR-PIB): suma strat w ciągu 6 m-cy przechowywania (ubytki naturalne + porażenie chorobami przechowalniczymi + kielki).

Tabela 14. Odmiany jadalne i skrobiowe przydatne do przetwórstwa spożywczego

Lp.	Odmiana	Przydatność odmiany do produkcji i temperatura przechowywania (°C)						
		frytki	chipsy	susze	konserwy mrożonki	sałatki	puree, pyzy, kluski, placki	inne ¹
ODMIANY BARDZO WCZESNE								
1.	Arielle							gotowane
2.	Berber							gotowane
3.	Courlan		+					gotowane
4.	Denar				+	+		gotowane
5.	Fresco	+	+	+			+	gotowane, pieczone
6.	Impala				+	+		gotowane

Lp.	Odmiana	Przydatność odmiany do produkcji i temperatura przechowywania (°C)						
		frytki	chipsy	susze	konserwy mrożonki	sałatki	puree, pyzy, kluski, placki	inne ¹
7.	Ingrid					+		gotowane
8.	Irys	+			+	+		gotowane
9.	Justa			+ (5)			+ (5)	gotowane
10.	Krasa				+	+		gotowane
11.	Lord				+	+		gotowane
12.	Miłek						+ (5)	gotowane
13.	Viviana				+	+		gotowane
ODMIANY WCZESNE								
14.	Altesse				+ (5)*	+ (5)*		gotowane
15.	Amora							gotowane
16.	Annabelle				+	+		
17.	Aruba				+ (5)		+ (5)	gotowane
18.	Augusta	+	+	+			+	gotowane pieczone
19.	Bellarosa	+ (8)						gotowane
20.	Bila				+	+		gotowane
21.	Bohun							
22.	Carrera							gotowane
23.	Cedron		+	+				skrobia
24.	Cyprian							
25.	Etola	+ (5)*	+ (8)*	+*			+*	pieczone gotowane
26.	Ewelina						+ (5)	gotowane
27.	Gracja		+ (5)	+				gotowane
28.	Gwiazda							gotowane
29.	Ignacy							gotowane
30.	Hubal		+ (8)	+ (8)				gotowane
31.	Innowator	+		+			+	pieczone gotowane
32.	Lady Claire		+				+	gotowane pieczone
33.	Lady Florina			+				gotowane
34.	Latona				+	+		gotowane
35.	Michalina				+	+		
36.	Oman	+ (5)			+ (5)			gotowane
37.	Owacja						+	gotowane
38.	Rosalind				+	+		gotowane
39.	Veronie							gotowane
40.	Vineta				+	+		gotowane
ODMIANY ŚREDNIO WCZESNE								
41.	Agnes	+ (5)	+ (8)	+ (5)				gotowane, pieczone
42.	Almera				+	+		gotowane*
43.	Ametyst							gotowane*
44.	Asterix	+ (8)		+				gotowane
45.	Bogatka							
46.	Bondeville				+	+		
47.	Boryna		+ (8)					skrobia

Lp.	Odmiana	Przydatność odmiany do produkcji i temperatura przechowywania (°C)						
		frytki	chipsy	susze	konserwy mrożonki	sałatki	puree, pyzy, kluski, placki	inne ¹
48.	Cekin						+	gotowane
49.	Courage	+						gotowane
50.	Dali							gotowane
51.	Ditta				+	+		gotowane
52.	Etiuda	+ (8)	+ (8)					gotowane
53.	Finezja	+ (8)		+ (5)				gotowane*
54.	Folva				+	+		gotowane
55.	Gawin	+ (5)						gotowane
56.	Glada		+ (8)					gotowane
57.	Honorata							
58.	Harpun							skrobia
59.	Irga			+ (8)				gotowane
60.	Jubilat	+ (8)						gotowane
61.	Jurata	+ (8)						gotowane
62.	Jurek							gotowane
63.	Jutrzenka							gotowane*
64.	Kaszub			+ (5)				skrobia
65.	Kuba		+ (8)					skrobia
66.	Laskara							
67.	Lawinia							
68.	Legenda	+ (8)	+ (8)					gotowane
69.	Malaga							
70.	Marlen	+ (5)	+ (8)					gotowane, pieczone
71.	Mazur							
72.	Oberon				+	+		gotowane, pieczone
73.	Orchestra							
74.	Otolia							
75.	Pasat							skrobia
76.	Raja							gotowane
77.	Ramos							gotowane
78.	Roxana				+ (5)			gotowane
79.	Rumpel		+ (8)					skrobia
80.	Sagitta						+	gotowane
81.	Sante				+ (4)	+ (4)		gotowane
82.	Satina				+ (8)	+ (8)		gotowane
83.	Stasia						+	gotowane*
84.	Szyper							
85.	Tajfun						+	gotowane
86.	Tetyda					+ (5)*		gotowane
87.	Victoria	+ (8)						gotowane
88.	VR 808	+						
89.	Zuzanna							
ODMIANY ŚREDNIO PÓŹNE								
90.	Bryza			+ (6)			+	gotowane
91.	Cecile				+	+		
92.	Danuta							

Lp.	Odmiana	Przydatność odmiany do produkcji i temperatura przechowywania (°C)						
		frytki	chipsy	susze	konserwy mrożonki	sałatki	puree, pyzy, kluski, placki	inne ¹
93.	Eurostar							
94.	Fianna			+ (6)			+	gotowane
95.	Gustaw	+ (5)	+ (5)*					
96.	Ikar							skrobia
97.	Jelly	+ (8)						gotowane
98.	Modeno							
99.	Pasja Pomorska							skrobia
100.	Roko							gotowane
101.	Syrena	+ (8)						gotowane
102.	Zenia							gotowane*
ODMIANY PÓŹNE								
103.	Bzura		+ (8)	+ (6)				skrobia
104.	Gandawa			+ (6)				skrobia
105.	Hinga							skrobia
106.	Inwestor							skrobia
107.	Jasia							skrobia
108.	Kuras							skrobia
109.	Pokusa							skrobia
110.	Rudawa							skrobia
111.	Skawa							skrobia
112.	Sonda							skrobia
113.	Zagłoba							gotowane

¹ gotowane: ziemniaki gotowane w wodzie, na parze, kuchni mikrofalowej, itp. i serwowane w całości.

* badania w toku.

Pole oznaczone na kolor szary z krzyżykiem i cyfrą w nawiasie: odmiana przydatna do danego kierunku przetwórstwa oraz optymalna temperatura przechowywania.

Literatura:

1. Charakterystyka Krajowego Rejestru Odmian Ziemniaka , IHAR – PIB Oddział Jadwisin, Wydanie XVII, Jadwisin 2014
2. Lista Opisowa Odmian Roślin Rolniczych, COBORU, Słupia Wielka 2014.